

PATVIRTINTA

Kauno r. Akademijos mokyklos-darželio „Gilė“
direktoriaus

2022 m. birželio mėn. 15 d. Nr. V-4.3.1.-58-2

(Nauja redakcija

2025 m. gruodžio mėn. 15 d. Nr. V-4.3.1.-93)

KAUNO RAJONO AKADEMIJOS MOKYKLA-DARŽELIS „GILĖ“

(Studentų g. 3, Mokyklos g. 5, Akademijos mstl., Kauno raj.)

EKSTREMALIŲJŲ SITUACIJŲ VALDYMO PLANAS

**Kauno raj.
2025**

TURINYS

PRIEDŲ SĄRAŠAS	2
I. BENDROSIOS NUOSTATOS	3
1.1. PLANO TIKSLAS	3
1.2. TRUMPAS OBJEKTO APIBŪDINIMAS	3
1.3. PLANE VARTOJAMOS SĄVOKOS IR SANTRUMPOS	4
1.4. PLANO TEISINIS PAGRINDAS, PLANO RENGĖJAI IR JŲ KONTAKTINIAI DUOMENYS	6
II. GRESIANTYS ĮVYKIAI	6
III. PASIRENGIMAS PAVOJAMS IR REAGAVIMAS	7
3.1. PAGRINDINIAI REAGAVIMO VEIKSMAI IR PRIEMONĖS KILUS PAVOJUI	7
3.2. ŽMOGIŠKIEJI IR MATERIALINIAI IŠTEKLIAI IR JŲ PASITELKIMAS	7
3.3. KEITIMASIS INFORMACIJA	13
3.4. VEIKLOS TĖSTINUMO UŽTIKRINIMAS	13
IV. GYVENTOJŲ APSAUGOS ORGANIZAVIMAS	13
4.1. PERSPĖJIMAS IR INFORMAVIMAS	14
4.2. OBJEKTO DARBUOTOJŲ EVAKAVIMAS	18
4.3. PAGALBA ASMENIMS SU NEGALIA	20
4.4. PIRMOSIOS PAGALBOS TEIKIMO DARBUOTOJAMS NUKENTĖJUSIEMS ĮVYKIŲ METU, ORGANIZAVIMAS	20

PRIEDŲ SĄRAŠAS

1. **Priedas Nr. 1** „Ekstremaliųjų situacijų pavojaus ir rizikos analizė“;
2. **Priedas Nr. 2** „Žmogiškųjų išteklių sąrašas“;
3. **Priedas Nr. 3** „Nepertraukiamos veiklos vykdymui užtikrinti būtinų priemonių ir asmeninės apsaugos priemonių atsargų sąrašas“;
4. **Priedas Nr. 4** „Materialinių išteklių pavojams likviduoti ir jų padariniams šalinti sąrašas“;
5. **Priedas Nr. 5** „Kontaktinė informacija“;
6. **Priedas Nr. 6** „Reagavimo ir gyventojų apsaugos organizavimo veiksmų ir priemonių suvestinė“;
7. **Priedas Nr. 7** „Ekstremaliųjų situacijos valdymo grupės, atsakingų darbuotojų kontaktiniai duomenys“.

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1.1. PLANO TIKSLAS

Ekstremaliųjų situacijų valdymo plano tikslas – nustatyti veiksmų seką ir organizacinius principus, kurie taikomi Objekte kilus ar gresiant ekstremaliajam įvykiui, taip pat paskelbus ekstremaliąją situaciją. Šis planas parengtas vadovaujantis teisės aktais, civilinės saugos principais ir atsižvelgiant į konkretaus Objekto veiklos pobūdį, infrastruktūrą bei galimus pavojus.

Ekstremaliųjų situacijų valdymo plano įgyvendinimu siekiama:

- padidinti Objekto vadovų, atsakingų darbuotojų bei ekstremaliųjų situacijų valdymo grupės narių pasirengimą tinkamai reaguoti į galimas grėsmes;
- iš anksto suplanuoti veiksmų koordinavimą tarp visų suinteresuotų pusių – Objekto darbuotojų, gelbėjimo tarnybų, atsakingų institucijų ir trečiųjų šalių, užtikrinant veiksmingą bendradarbiavimą įvykio metu;
- sudaryti sąlygas greitai, nuosekliai ir organizuotai reaguoti į ekstremaliąją situaciją, siekiant sumažinti galimą žalą darbuotojų sveikatai, gyvybei, aplinkai, Objekto infrastruktūrai, materialinėms vertybėms ir veiklos tęstinumui.

Planą taikant praktikoje, siekiama:

- užtikrinti operatyvų darbuotojų perspėjimą apie pavojų ir užtikrinti jų apsaugą;
- aiškiai paskirstyti atsakomybę tarp Objekto darbuotojų ir nustatyti jų vaidmenis reagavimo metu;
- organizuoti ir vykdyti efektyvius pirminius gelbėjimo darbus bei ekstremalių padarinių šalinimo veiksmus;
- numatyti evakuacijos procedūras ir jų įgyvendinimo tvarką, užtikrinti saugų darbuotojų ir lankytojų pasitraukimą iš pavojingos zonos, materialinių vertybių apsaugą;
- užtikrinti savalaikį pranešimą atitinkamoms avarinėms tarnyboms, savivaldybės ar valstybės institucijoms bei gauti reikiamą išorinę pagalbą;
- išlaikyti kontrolę įvykio metu, koordinuojant veiksmus, informacijos sklaidą ir priimant sprendimus remiantis situacijos vertinimu.

Šis planas yra esminė Objekto civilinės saugos sistemos dalis, sudaranti pagrindą efektyviam ir struktūruotam reagavimui į nenumatytas grėsmes, prisidedanti prie darbuotojų saugos, materialinių vertybių apsaugos ir veiklos tęstinumo užtikrinimo.

Planas taikomas, kai:

- objekte kyla ar gresia įvykis / ekstremalusis įvykis, arba paskelbta ekstremalioji situacija (valstybės ar savivaldybės), turintį (gali turėti) poveikį Objekto darbuotojų ir lankytojų saugai, turtui, aplinkai ar veiklos tęstinumui.
- gauta kompetentingų institucijų informacija / nurodymas dėl pasirengimo ar reagavimo veiksmų pradžios.
- gaunama informacija ir nustatoma, kad būtina taikyti šiame plane numatytas priemones.

Planas įjungiamas (aktyvuojamas), kai:

- objekto direktorius (ar jį pavaduojantis asmuo) priima sprendimą pradėti Plano įgyvendinimą ir sušaukia ekstremaliųjų situacijų valdymo grupę (ESVG);
- jei oficialiai paskelbiama ekstremalioji situacija ar duodamas institucijų nurodymas, planas aktyvuojamas nedelsiant, net jeigu Objekte dar nefiksuoja tiesioginis poveikis.

Atsakomybės ir pradiniai veiksmai:

- sprendimą aktyvuoti planą priima Objekto direktorius (ar pavaduojantis asmuo) kuris paskiria ESGV vadovą ir nurodo pradėti reagavimo procedūras.

1.2. TRUMPAS OBJEKTO APIBŪDINIMAS

Objekto pavadinimas: Kauno r. Akademijos mokykla-darželis „Gilė“;

Veiklos sritis: bendrojo ugdymo mokykla, turinti juridinio asmens teises, vykdanči ikimokyklinio, priešmokyklinio, pradinio ugdymo ir neformaliojo vaikų švietimo programas. Mokykloje taikomas visos dienos mokyklos modelis. Po pamokų mokiniai gali dalyvauti neformaliojo švietimo užsiėmimuose, paruošti namų darbus, gauti švietimo pagalbos specialistų konsultacijas.

Adresas: Studentų g. 3, Mokyklos g. 5, Akademijos mstl., Kauno raj.;

Kontaktai: tel. +370 676 40054, mokyklagile@gmail.com;

Objekto vadovas: direktorė [redacted];

Objekto darbuotojas atsakingas už civilinę saugą: direktoriaus pavaduotoja ūkio reikalams [redacted];

Darbo laikas: administracijos I - V 8:00 – 17:00, objekto I - V 7:30 – 18:00;

Darbuotojų skaičius: 110;

Lankytojų skaičius: 600;

Objekto apsauga: apsaugą vykdo ne darbo metu saugos tarnyba UAB „Ekskomisarų biuras“;

Objekto savininkas: VDU Turto valdymo skyrius, tel. +370 37 752348.

Objektas yra sudarytas iš vieno 4 aukštų pastato. Pastato plotas 3519,21 m².

Priešgaisrinė sauga. Savalaikiam, pavojingų gaisro faktorių aptikimui bei žmonių informavimui apie gaisrą numatytos šios gaisrinės saugos priemonės: vidaus priešgaisrinis vandentiekis, automatinė gaisrinė signalizacija. Gaisrinė signalizacija įrengta visame pastate. Sumontuoti gaisriniai signalizatoriai įrengiant adresines centras.

Kaimyniniai objektai: VDU bendrabučiai.

1.3. PLANE VARTOJAMOS SAŲOKOS IR SANTRUMPOS

Objektas – Kauno raj. Akademijos mokykla-darželis „Gilė“.

Avarija – netikėtas įvykis, sukėlęs sprogimą, gaisrą, statinių visišką ar dalinį sugriovimą, technologinio proceso nuostolingą sutrikimą, sunkų grupinį nelaimingą atsitikimą, pavojingų medžiagų išsiveržimą į aplinką, kai padaroma žala žmonėms ar aplinkai įvykio vietoje ar už jo ribų.

Ekstremalioji situacija (ES) – dėl ekstremaliojo įvykio susidariusi padėtis, kuri gali sukelti staigų didelį pavojų gyventojų gyvybei ar sveikatai, turtui, aplinkai arba gyventojų žūtį, sužalojimą ar padaryti kitą žalą.

Ekstremalusis įvykis (EI) – nustatytus kriterijus atitinkantis, pasiekęs ar viršijęs gamtinis, techninis, ekologinis ar socialinis įvykis, kuris kelia pavojų gyventojų gyvybei ar sveikatai, jų socialinėms sąlygoms, turtui ir (ar) aplinkai.

Įvykis – ekstremaliojo įvykio kriterijų neatitinkantis, nepasiekęs gamtinis, techninis, ekologinis ar socialinis įvykis, keliantis pavojų gyventojų gyvybei ar sveikatai, jų socialinėms sąlygoms, turtui ir (ar) aplinkai.

Civilinė sauga – veikla, apimanti valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų, kitų įstaigų, ūkio subjektų ir gyventojų pasirengimą ekstremaliosioms situacijoms, veiksmus joms gresiant ar susidarius, ekstremaliųjų situacijų valdymą ir jų padarinių šalinimą.

Civilinės saugos pratybos – valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų, kitų įstaigų, ūkio subjektų mokymas ir civilinės saugos sistemos parengties patikrinimas, kai tariamomis ekstremaliosiomis sąlygomis tikrinami veiksmai ir procedūros, numatytos ekstremaliųjų situacijų valdymo planuose, tobulinami valdymo įgūdžiai, mokomasi praktiškai organizuoti gyventojų ir turto apsaugą nuo ekstremaliųjų situacijų poveikio ir atlikti gelbėjimo, paieškos ir neatidėliotinus darbus, likviduoti įvykius, ekstremaliuosius įvykius ar ekstremaliąsias situacijas ir pašalinti jų padarinius.

Pavojingoji medžiaga – medžiaga (arba medžiagų mišinys), kuri dėl savo cheminių, fizinių arba toksinių savybių pati arba jungdamasi su kitomis medžiagomis kelia pavojų žmonių gyvybei, sveikatai arba aplinkai.

Ekstremaliųjų situacijų prevencija – kryptingai vykdoma pasirengimo ekstremaliosioms situacijoms priemonių visuma, kad būtų išvengta ekstremaliųjų situacijų arba mažėtų jų galimybė, o susidarius ekstremaliam įvykiui būtų kuo mažiau pakenkta gyventojams, valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų, kitų įstaigų ir ūkio subjektų veiklai, turtui ir aplinkai.

Ekstremaliųjų situacijų valdymo planas – dokumentas, kuriuo reglamentuojamas materialinių ir žmogiškųjų išteklių sutelkimas ir valdymas gresiant ar susidarius ekstremaliosioms situacijoms.

Kolektyvinės apsaugos statinys – statinys ar patalpa, kurią ekstremaliųjų situacijų ar karo metu galima pritaikyti gyventojams apsaugoti nuo atsiradusių gyvybei ar sveikatai pavojingų veiksnių.

Priedanga – statinys, patalpa, inžinerinis įrenginys ar kitas objektas, galintis sudaryti sąlygas gyventojams trumpą laiko tarpą išvengti gyvybei ar sveikatai pavojingų veiksnių oro pavojaus atveju, taip pat apsaugoti nuo netiesioginio apšaudymo ir (ar) kitų kinetinių grėsmių karinės agresijos metu (atakų iš orlaivių, raketų, artilerijos ugnies sukeltų sprogimo smūgio bangų, skeveldrų, nuolaužų ar atsitiktinių kulku).

AAP – Asmeninės apsaugos priemonės.

BPC – Bendrasis pagalbos centras.

KAS – Kolektyvinės apsaugos statinys.

GDV – Gelbėjimo darbų vadovas.

ESOC – Ekstremaliųjų situacijų operacijų centras.

ESVP – Ekstremaliųjų situacijų valdymo planas.

PAGD – Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentas prie Vidaus reikalų ministerijos.

- žmonių užkrečiamosios ligos (pavojingos užkrečiamosios ligos protrūkis);
- stichiniai, katastrofiniai hidrologiniai ir meteorologiniai reiškiniai.

Kitų pavojų ir rizikos šaltinių rizikos lygis mažesnis, tačiau ekstremaliųjų įvykių galimybė egzistuoja.

III. PASIRENGIMAS PAVOJAMS IR REAGAVIMAS

3.1. PAGRINDINIAI REAGAVIMO VEIKSMAI IR PRIEMONĖS KILUS PAVOJUI

Kilus bet kokiam pavojui, galinčiam sukelti grėsmę darbuotojų, auklėtinių ir lankytojų gyvybei, sveikatai, aplinkai arba objekto turtui, nedelsiant pradedami pagrindiniai reagavimo veiksmai, siekiant suvaldyti situaciją, sumažinti galimus padarinius ir atkurti saugią aplinką. Šių veiksmų eiga privalo būti aiški, nuosekli ir vykdoma pagal iš anksto parengtus veiksmus:

3.1.1. Pavojaus nustatymas ir pranešimas

Pirmasis ir svarbiausias veiksmas – greitas pavojingos situacijos identifikavimas ir tinkamas jos įvertinimas.

Pavojų pastebėjęs darbuotojas turi veikti nedelsdamas – apie įvykį pranešti darbuotojui atsakingam už informacijos gavimą ir teikimą.

Esant realiam arba neišvengiamam pavojui žmonių gyvybei ar sveikatai, būtina nedelsiant skambinti bendruoju pagalbos telefonu **112** ir pateikti tikslią informaciją apie įvykio vietą, pobūdį bei galimus padarinius.

Darbuotojas atsakingas už informacijos gavimą ir teikimą aktyvuoja įstaigos reagavimo mechanizmą: informuoja darbuotojus, auklėtinius ir lankytojus, avarines tarnybas, ekstremaliųjų situacijų valdymo grupę, kitas reikalingas institucijas.

3.1.2. Evakuacija ir darbuotojų apsauga

Siekdami užtikrinti darbuotojų saugumą, atsakingi asmenys organizuoja:

- greitą, koordinuotą ir saugią auklėtinių ir lankytojų evakuaciją iš pavojingos zonos, vadovaujantis objekte galiojančiais evakuacijos planais.

Jei leidžia aplinkybės, prieš evakuaciją būtina:

- išjungti veikiančią įrangą, kuri gali padidinti pavojų;
- užkirsti kelią pavojingų veiksnių plitimui;
- apsaugoti materialines vertybes.

3.1.3. Pavojingos situacijos lokalizavimas

Neatidėliotini veiksmai gaisro atveju:

- kilus gaisrui vadovautis patvirtintu darbuotojų veiksnių kilus gaisrui planu;
- apie įvykį pranešti Bendrajam pagalbos centrui, tel. 112 (žr. 3.1.1. Pavojaus nustatymas ir pranešimas);
- pradėti pirminius gaisro gesinimo darbus, jei tai nekelia pavojaus sveikatai ar gyvybei;
- skubiai iš pastatų ir teritorijos evakuoti žmones (atsakingi paskirti mokytojai);
- atjungti įrengimus, elektros, dujų tiekimo, ar/ir vėdinimo sistemas (atsakingas direktoriaus pavaduotojas ūkio reikalams ar jį pavaduojantis asmuo);

- esant būtinumui, sustabdyti Objekto veiklą ir apriboti žmonių ir transporto patekimą į teritoriją, išskyrus spec. tarnybas (atsakingas direktoriaus pavaduotojas ugdymui ar jį pavaduojantis asmuo);
- sužeistiesiems suteikti pirmąją pagalbą ir, esant būtinybei, iškviešti medikus (atsakingi apmokyti darbuotojai);
- apie įvykį pranešti savivaldybės administracijos civilinės saugos specialistams, parengties pareigūnui (atsakingas direktorius ar sekretorius).

Neatidėliotini veiksmai melagingo pranešimo atveju:

- apie įvykį pranešti Bendrajam pagalbos centrui, tel. 112 (žr. 3.1.1. Pavojaus nustatymas ir pranešimas);
- perdavus informaciją apie pranešimą iki pareigūnų atvykimo išlaikyti rimtį ir suburti grupę sprendimus galinčių įgyvendinti žmonių, kuriems nedelsiant pavesti:
  - įvertinti ar esant poreikiui evakuoti žmones visi praėjimai (durys) yra laisvi ir atsidaro (atsakingas direktoriaus pavaduotojas ūkio reikalams ar direktoriaus pavaduotojas ugdymui);
  - informuoti kitus darbuotojus apie priimtus ir priimamus sprendimus (kad buvo informuotas 112, laukiama pareigūnų), tą daryti reguliariai, skatinti išlaikyti ramybę, informuoti, kokių veiksmų prašoma imtis (atsakingas direktoriaus pavaduotojas ūkio reikalams ar direktoriaus pavaduotojas ugdymui);
  - prieinamuose viešuose šaltiniuose įvertinti ar tai ne koordinuota ir masinė informacinė ataka (atsakingas direktorius ar sekretorius);
  - jeigu yra vaizdo stebėjimo kameros, peržiūrėti patekimo į teritoriją/patalpas kamerų duomenis ar nėra įtartinų asmenų ar veiklos (atsakingas direktoriaus pavaduotojas ūkio reikalams ar direktoriaus pavaduotojas ugdymui);
  - objekto prieigose sudaryti galimybę sklandžiai privažiuoti pagalbos tarnyboms. (atsakingas direktoriaus pavaduotojas ugdymui ar direktoriaus pavaduotojas ūkio reikalams);
  - jeigu yra bent kiek pagrįstas įtarimas dėl grasinimų realumo – nelaukiant pareigūnų atvykimo organizuoti evakuaciją (atsakingas direktoriaus pavaduotojas ūkio reikalams ar direktoriaus pavaduotojas ugdymui);
  - tik tada, jeigu sužinojote, jog tapote masinės informacinės atakos taikiniu, patekimas į patalpas kontroliuojamas, pastarosiomis dienomis nebuvo jokių įtartinų asmenų ir (ar) incidentų, o gautas pranešimas yra vienintelė informacija apie sprogimo grėsmę – galite sulaukti atvykstančių pareigūnų ir nepradėti evakuacijos (atsakingas direktoriaus pavaduotojas ūkio reikalams ar direktoriaus pavaduotojas ugdymui);
  - pakartotinai neskambinkite telefonu 112, nes esant masinei informacinei atakai, pareigūnai prioretizuoja tikrintinus objektus.
- į įvykio vietą atvykus pareigūnams privaloma:
  - tiksliai ir operatyviai vykdyti pareigūnų nurodymus bei reikalavimus;

- pateikti pareigūnams išsamią informaciją, kuri buvo gauta iki atvykimo (atsakingas direktorius ar sekretorius);
- pareigūnams atlikus patalpų ar teritorijos apžiūrą, sulaukti (pareikalauti) galutinio ir vienareikšmiško pareigūnų sprendimo dėl galimybės tęsti įprastą veiklą (atsakingas direktorius ar sekretorius).

Neatidėliotini veiksmai pavojaus valstybės saugumui (karinių veiksmų) atveju:

- parengti patalpas darbuotojų, auklėtinių ir lankytojų apsaugai nuo kinetinių grėsmių. Planuojama apsaugai naudotis „dviejų sienų“ taisykle arba vykdyti evakuaciją į artimiausias priedangas, esančias VDU Žemės ūkio akademijoje, Studentų g. 11, Akademijos mstl., Kauno raj. ir VšĮ VDU Ugnės Karvelis gimnazijoje, Mokyklos g. 5, Akademijos mstl., Kauno raj. (atsakingas direktoriaus pavaduotojas ūkio reikalams ar direktoriaus pavaduotojas ugdymui);
- informuoti darbuotojus, auklėtinius ir lankytojus apie gresiantį pavojų ir kaip elgtis (atsakingas direktorius ar sekretorius);
- kilus oro pavojui, Objekte esančius darbuotojus, lankytojus ir auklėtinius evakuoti į numatytas saugias patalpas (atsakingas direktoriaus pavaduotojas ūkio reikalams ar direktoriaus pavaduotojas ugdymui);
- gresiant pavojui, sustabdyti Objekto veiklą, pasirūpinti auklėtinių, darbuotojų ir lankytojų saugumu (atsakingas direktoriaus pavaduotojas ugdymui ar direktoriaus pavaduotojas ūkio reikalams);
- objekto darbuotojų reagavimo ir gyventojų apsaugos organizavimo veiksmų ir priemonių sąrašas pateiktas reagavimo ir gyventojų apsaugos organizavimo veiksmų ir priemonių suvestinėje (plano priedas Nr. 6 „Reagavimo ir gyventojų apsaugos organizavimo veiksmų ir priemonių suvestinė“).

Neatidėliotini veiksmai stichinių, katastrofinių ir meteorologinių reiškinių atvejais:

- perspėti ir informuoti darbuotojus, auklėtinius ir lankytojus kaip elgtis (atsakingas direktorius ar sekretorius);
- nurodyti darbuotojams, auklėtiniams ir lankytojams, esantiems objekte, kad liktų patalpose, uždarytų duris, langus ir orlaides, pasitrauktų nuo langų (atsakingas direktorius ar sekretorius);
- esant poreikiui, atjungti elektros energijos tiekimą (atsakingas direktoriaus pavaduotojas ūkio reikalams ar direktoriaus pavaduotojas ugdymui);
- sutvirtinti laikinus Įstaigos statinius, pastatus/jų dalis (atsakingas direktoriaus pavaduotojas ūkio reikalams ar direktoriaus pavaduotojas ugdymui);
- esant poreikiui, evakuoti darbuotojus, auklėtinius ir lankytojus į Įstaigos kolektyvinės apsaugos patalpas (atsakingas direktoriaus pavaduotojas ūkio reikalams ar direktoriaus pavaduotojas ugdymui);
- suteikti medicinos pagalbą nukentėjusiems (apmokyti darbuotojai);
- esant poveikiui pastatui ar veiksmai, apie įvykį pranešti savivaldybės administracijos civilinės saugos specialistams, parengties pareigūnui (atsakingas direktorius ar sekretorius).

Neatidėliotini veiksmai pavojingos ar ypač pavojingos žmonių užkrečiamos ligos protrūkio ar epidemijos atveju:

- apie įvykį pranešti Nacionalinio visuomenės sveikatos centro prie SAM departamento specialistams (atsakingas direktorius ar sekretorius);
- informuoti darbuotojus, mokinius, ugdytinius ir lankytojus apie pavojų, perspėti naudoti asmenines apsaugos priemones (atsakingas direktorius ar sekretorius);
- izoliuoti susirgusius darbuotojus, mokinius, ugdytinius ir lankytojus, iškviešti medikus (atsakingas direktorius ar sekretorius);
- esant būtinumui, organizuoti patalpų išvėdinimą, valymą, patalpų dezinfekavimą, vadovaujantis specialistų pateiktais nurodymais (atsakingas direktoriaus pavaduotojas ūkio reikalams ar direktoriaus pavaduotojas ugdymui).

3.1.4. Prevencinių veiksmų peržiūra

Po kiekvieno įvykio privaloma atlikti analizę, siekiant užkirsti kelią pasikartojimui:

- atnaujinamas rizikos vertinimas, atsižvelgiant į naujai išryškėjusias grėsmes;
- peržiūrimos procedūros, taisyklės, instrukcijos;
- organizuojami papildomi mokymai ar pratybos darbuotojams, siekiant tobulinti jų pasirengimą.
- jei būtina – įgyvendinamos techninės saugos priemonės: papildomi signalizacijos įtaisai, naujos apsaugos sistemos.

Objekte numatytiems pavojams likviduoti ir padariniams šalinti, materialinių išteklių sąrašas, priemonių saugojimo vieta ir už jų išdavimą ar patelkimą atsakingų darbuotojų kontaktai pateikti plano **3 priede** „Materialinių išteklių pavojams likviduoti ir jų padariniams šalinti sąrašas“.

Objektas (Studentų g. 3, Akademinio mstl., Kauno raj.) yra įtrauktas į savivaldybės KAS sąrašą. Turimi ir papildomai reikalingi žmogiškieji ir materialiniai ištekliai, jų pasitelkimo tvarka ir atliekamos užduotys pateikti plano IV skyriuje 4.2 poskyryje

3.2. ŽMOGIŠKIEJI IR MATERIALINIAI IŠTEKLIAI IR JŲ PASITELKIMAS

3.2.1. Darbuotojai, atsakingi už informacijos priėmimą ir perdavimą, evakuacijos paskelbimą

Objekte darbuotojas, atsakingas už informacijos priėmimą ir perdavimą, yra **direktorius**, jam nesant – **sekretorius**, evakuacijos paskelbimą **direktoriaus pavaduotojas ūkio reikalams**, jam nesant – **direktoriaus pavaduotoja ugdymui**, auklėtinių ir lankytojų evakuaciją vykdo paskirti **atsakingi darbuotojai**.

Informacija apie atsakingus darbuotojus pateikta **priede Nr. 4** „Kontaktinė informacija“.

3.2.2. Ekstremaliųjų situacijų valdymo grupė (ESVG)

ESVG vadovas, gavęs informaciją apie gresiantį ar jau įvykusį pavojingą įvykį, organizuoja ekstremaliųjų situacijų valdymo grupės sušaukimą šiais atvejais:

- kai prognozuojamas ekstremalusis įvykis;
- kai įvykio poveikis viršija ekstremaliojo įvykio kriterijus;
- kai prognozuojama arba jau paskelbta ekstremalioji situacija;

- prireikia sprendimų dėl papildomų išteklių, evakuacijos, komunikacijos ar kitų neeilinių veiksmų;
- kai nėra galimybės Objektui tęsti veiklą.

ESVG veikimo principai:

- ESGV renkasi nedelsiant, bet ne vėliau kaip per 1 valandą nuo sprendimo sušaukti priėmimo;
- susirinkimas gali vykti fiziškai arba nuotoliniu būdu (naudojant telefoninį ar vaizdo ryšį);
- posėdį veda grupės vadovas arba jį pavaduojantis grupės narys;
- grupės vadovo sprendimu, atsižvelgiant į įvykio, ekstremalaus įvykio, ar ekstremaliosios situacijos pobūdį, dirbti ESGV gali būti pakviesti kiti Objekto darbuotojai;
- įvykio, ekstremalaus įvykio metu, kai į Objektą atvyksta Civilinės saugos sistemos pajėgos, visi veiksmai ir priimami sprendimai yra derinami su Gelbėjimo darbų vadovu.

Prieš inicijuojant ESGV sušaukimą, turi būti pateikta ši informacija:

- prognozuojamo ar įvykusio pavojingo ar ekstremaliojo įvykio laikas, vieta (adresas), informacijos šaltinis;
- trumpas esamos ar galimos situacijos apibūdinimas, numatomi pirminiai veiksmai, jau priimti sprendimai;
- galimi pavojai veiklos tęstinumui, žmonių gyvybei ir sveikatai, turtui bei aplinkai.

ESVG atlieka šias funkcijas:

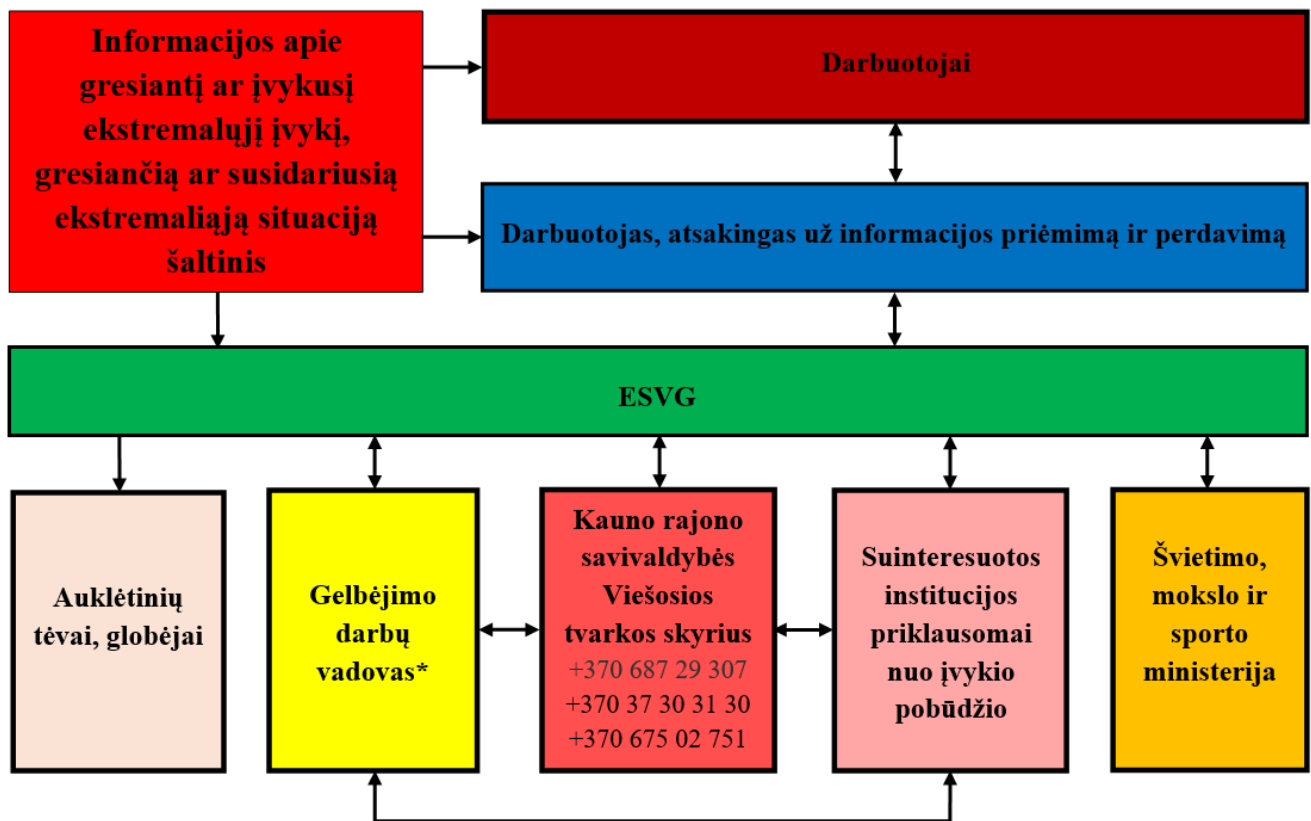
- pagal kompetenciją įgyvendina Objekto vadovo sprendimus ekstremaliųjų situacijų prevencijos klausimais;
- pagal kompetenciją renka, analizuoja ir vertina duomenis ir informaciją apie įvykį, ekstremalųjį įvykį, gresiančią ar susidariusią ekstremaliąją situaciją, prognozuoja jų eigą ir mastą, numato civilinės saugos priemones ir gelbėjimo veiksmus;
- organizuoja Objekto darbuotojų, lankytojų ir auklėtinių perspėjimą ir informavimą apie įvykį, ekstremalųjį įvykį ar ekstremaliąją situaciją, galimus padarinius, jų šalinimo priemones ir apsisaugojimo nuo ekstremaliosios situacijos būdus;
- keičiasi informacija su savivaldybės civilinės saugos specialistais, Gelbėjimo darbų vadovu, savivaldybės ESOC nariais, kitomis atsakingomis institucijomis;
- organizuoja ir koordinuoja darbuotojų telkimą įvykių, ekstremaliųjų įvykių ar ekstremaliųjų situacijų likvidavimo, padarinių šalinimo, Objekto turto gelbėjimo metu;
- organizuoja ir koordinuoja materialinių išteklių, kurie gali būti panaudoti įvykiui, ekstremaliajam įvykiui ar ekstremaliajai situacijai likviduoti, padariniams šalinti, Objekto veiklai palaikyti ar atkurti, telkimą;
- koordinuoja Objekto darbuotojų veiksmus įvykių, ekstremaliųjų įvykių ir ekstremaliųjų situacijų metu bei gavus savivaldybės nurodymą aktyvuoti Kolektyvinio apsaugos statinio veiklą objekte;
- teikia Objekto vadovui pasiūlymus dėl reikiamų žmogiškųjų resursų, finansinių ir kitų materialinių išteklių racionalaus ir veiksmingo panaudojimo ekstremaliosios situacijos padariniams šalinti bei Kolektyvinio apsaugos statinio veiklai organizuoti;
- registruoja gautą ir perduodamą informaciją apie įvykį, ekstremalųjį įvykį.

ESVG sudėtis ir funkcijos aktyvavus ESVP:

Pareigos	Funkcijos aktyvavus ESVP / kolektyvinį apsaugos statinį
Direktorius	ESVG vadovas; Atsakingas už informacijos pateikimą žiniasklaidai; Atsakingas už ekstremalaus įvykio eigos, kitų civilinės saugos priemonių įstaigoje prognozavimą, veiksmų koordinavimą; Kolektyvinės apsaugos statinio (priedangos) vadovas
Direktorius / Sekretorius	Atsakingas už darbuotojų, auklėtinių ir lankytojų perspėjimo ir informavimo apie ekstremalųjį įvykį ar susidariusią ekstremalią situaciją įstaigoje organizavimą ir koordinavimą Atsakinga už parengtų dokumentų registravimą, administravimą, perdavimą, įstaigos atsakingų darbuotojų informavimą Aktyvavus įstaigoje Kolektyvinį apsaugos statinį – atsakingas už gyventojų registracijos organizavimą
Direktorius / Sekretorius	Atsakingas už informacijos apie įvykį įstaigoje perdavimą (pastovų teikimą) atvykusiam Gelbėjimo darbų vadovui, kitiems civilinės saugos sistemos subjektams (savivaldybės administracijai, ŠMSM) Aktyvavus įstaigoje Kolektyvinį apsaugos statinį – atsakingas už informacijos apie KAS veiklą (registracijos duomenys, kilusios problemos, poreikiai) perdavimą (pastovų teikimą) Savivaldybės ESOC ir kitiems civilinės saugos sistemos subjektams
Direktoriaus pavadootojas ūkio reikalams / Direktoriaus pavadootoja ugdymui	Atsakinga už evakavimo proceso koordinavimą, auklėtinių saugumo užtikrinimą evakavimo vietose Atsakingas už komunikacijų atjungimą ekstremaliųjų įvykių atvejais Atsakingas už materialinį techninį aprūpinimą likviduojant ekstremalaus įvykio pasekmes Atsakingas patalpų sandarinimo darbus Atsakingas už pirmosios pagalbos teikimą nukentėjusiems organizavimą Aktyvavus įstaigoje Kolektyvinį apsaugos statinį – atsakingas už patalpų gyventojų priėmimui parengimą

ESVG narių kontaktiniai duomenys pateikti **priede Nr. 4** „Kontaktinė informacija“.

3.3. KEITIMASIS INFORMACIJA

*priklauso nuo įvykio pobūdžio, jei atvyksta civilinės saugos pajėgos.

3.4. VEIKLOS TĘSTINUMO UŽTIKRINIMAS

Objekto veiklos tęstinumo prioritetai ekstremaliųjų situacijų metu yra ugdymo proceso organizavimas kontaktiniu, mišriu arba nuotoliniu būdu bei Kolektyvinės apsaugos ir priedangos statinio parengimas ir naudojimas.

Kai kyla savivaldybės ar valstybės lygio ekstremalioji situacija, įstaigos vadovas sprendžia dėl įstaigos veiklos tęstinumo užtikrinimo ar veiklos laikino sustabdymo vadovaudamasis savivaldybės ar valstybės lygio ekstremaliosios Operacijų vadovo nurodymais.

Nesant Operacijų vadovo nurodymų, įstaigos vadovas dėl veiklos tęstinumo užtikrinimo konsultuojasi su savivaldybės Švietimo skyriaus darbuotojais ar su ŠMSM parengties pareigūnu.

ESVG, atsižvelgiant į įvykusį įvykį objekte, turi pateikti pradinę situacijos įvertinimą, galimą poveikį Objekto veiklai, turtui ir veiklos tęstinumui bei pirmaeilius darbus, bei atsakingus už juos asmenis:

3.4.1. Nustatyti grėsmę veiklų ir procesų tęstinumui:

Įvertinamos visos įstaigos veiklos sritys, procesai, kurių veiklą įvykis gali tiesiogiai arba netiesiogiai sutrikdyti ar visiškai sustabdyti. Analizuojama, kokie procesai yra kritiniai, kurių sutrikdymas galėtų turėti grandininį poveikį turtui, kitoms veikloms ar paslaugoms, ir kiek laiko galima juos laikinai nutraukti be rimtų pasekmių.

3.4.2. Įvertinti galimą žalą turtui ir infrastruktūrai:

Atliekama preliminarinė žala įvertinimo analizė, kurioje nustatoma:

- ar apgadinti pastatai, statiniai, inžineriniai tinklai;

- ar gali būti sugadintos ar prarastos materialinės vertybės;
- ar pažeistos ar sunaikintos informacinės sistemos, duomenų bazės, serveriai, ryšių tinklai.

3.4.3. Įvertinti rizikas išorinei komunikacijai:

- įvertinama situacijos įtaka organizacijos reputacijai bei būtinybė komunikuoti su auklėtinių tėvais, žiniasklaida;
- numatoma informacijos pateikimo seka, kanalai, atsakingi atstovai.

3.4.4. Nustatyti atsarginės infrastruktūros poreikį:

Remiantis vertinimu, sprendžiama, ar būtina aktyvuoti alternatyvią (atsarginę) infrastruktūrą:

- ar galima perkelti procesus į kitą padalinį ar rezervines darbo vietas;
- ar įmanoma dirbti nuotoliniu būdu, pasitelkus IT priemones;
- ar yra pasirengta laikinai naudoti trečiųjų šalių paslaugas ar subrangovus.

IV. GYVENTOJŲ APSAUGOS ORGANIZAVIMAS

4.1. PERSPĖJIMAS IR INFORMAVIMAS

4.1.1. Perspėjimo apie gresiančią ar susidariusią ekstremaliąją situaciją organizavimas

Gyventojams, kitoms įstaigoms, ūkio subjektams ir veiklos vykdytojams perspėti apie gresiančią ar susidariusią ekstremaliąją situaciją naudojamos šios perspėjimo priemonės:

- perspėjimo sirenomis sistema;
- gyventojų perspėjimo ir informavimo sistema;
- Lietuvos nacionalinis radijas ir televizija;
- svetainė lt72.lt ir kitos interneto svetainės;
- socialiniai tinklai;
- elektroninis paštas;
- mobiliosios programėlės;
- pasiuntiniai.

Gyventojams, valstybės ir savivaldybių institucijoms ir įstaigoms, kitoms įstaigoms ir ūkio subjektams ir veiklos vykdytojams perspėti apie gresiančią ar susidariusią ekstremaliąją situaciją naudojami šie civilinės saugos signalai:

„Dėmesio visiems“

- Įspėjamasis pulsuojančio 3 min. trukmės kaukimo garsinis signalas skelbiamas žmonėms apie artėjančios ar susidariusios ekstremaliosios situacijos grėsmę perspėti perspėjimo sistemos patikrinimo ar pratybų metu. Išgirdę jį žmonės privalo įjungti radiją ar televizorių ir išklausti informaciją bei rekomendacijas. Griežtai vykdyti rekomendacijas.

„Cheminiis pavojus“

- Balsu skelbiamas signalas, įspėjantis apie realų ar gresiantį cheminės taršos pavojų atitinkamoje teritorijoje. Šis signalas skelbiamas ne vėliau kaip 3 min. nuo įspėjamojo garsinio signalo perdavimo pradžios per valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų, kitų įstaigų, ūkio subjektų garsines avarinio signalizavimo sistemas, elektronines sirenas, nacionalinius, regioninius ir vietinius transliuotojus.

„Radiacinis pavojus“

- Balsu skelbiamas signalas, įspėjantis apie realų ar gresiantį radioaktyviosios taršos pavojų atitinkamoje teritorijoje. Šis signalas skelbiamas ne vėliau kaip 3 min. nuo įspėjamojo garsinio signalo perdavimo pradžios per valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų, kitų įstaigų, ūkio subjektų garsines avarinio signalizavimo sistemas, elektronines sirenas, nacionalinius, regioninius ir vietinius transliuotojus.

„Katastrofinis užtvindymas“

- Balsu skelbiamas signalas, įspėjantis apie katastrofinio užtvindymo grėsmę dėl galimos avarijos Kauno hidroelektrinėje. Šis signalas skelbiamas Kauno m., Kauno, Šakių, Jurbarko, Šilutės r. gyventojams, savivaldybių institucijoms ir įstaigoms, kitoms įstaigoms, ūkio subjektams, kuriems gresia tiesioginis užtvindymas, ne vėliau kaip 3 min. nuo įspėjamojo garsinio signalo perdavimo pradžios per įvardintų savivaldybių institucijų ir įstaigų, kitų įstaigų, ūkio subjektų garsines avarinio signalizavimo sistemas, elektronines sirenas, nacionalinius, regioninius ir vietinius transliuotojus.

„Potvynio pavojus“

- Balsu skelbiamas signalas, įspėjantis apie potvynio grėsmę dėl polaidžio ar intensyvių liūčių pakilus upėse vandens lygiui iki pavojingos ribos. Šis signalas skelbiamas ne vėliau kaip 3 min. nuo įspėjamojo garsinio signalo perdavimo pradžios per valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų, kitų įstaigų, ūkio subjektų garsines avarinio signalizavimo sistemas, elektronines sirenas, nacionalinius, regioninius ir vietinius transliuotojus.

„Uragano pavojus“

- Balsu skelbiamas signalas, įspėjantis apie artėjantį hidrometeorologinį reiškinių, galintį sukelti ekstremaliąją situaciją. Šis signalas skelbiamas ne vėliau kaip 3 min. nuo įspėjamojo garsinio signalo perdavimo pradžios per valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų, kitų įstaigų, ūkio subjektų garsines avarinio signalizavimo sistemas, elektronines sirenas, nacionalinius, regioninius ir vietinius transliuotojus.

„Oro pavojus“

- Balsu skelbiamas signalas, įspėjantis apie tiesioginę priešo užpuolimo grėsmę. Šis signalas skelbiamas ne vėliau kaip 3 min. nuo įspėjamojo garsinio signalo perdavimo pradžios per valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų, kitų įstaigų, ūkio subjektų garsines avarinio signalizavimo sistemas, elektronines sirenas, nacionalinius, regioninius ir vietinius transliuotojus.

„Perspėjimo sistemos patikrinimas“

- Balsu skelbiamas signalas, įspėjantis apie vykdomą perspėjimo sistemos patikrinimą. Šis signalas skelbiamas taip pat ir kai įvyksta nesankcionuotas sirenų įjungimas. Jis skelbiamas ne vėliau kaip 3 min. nuo įspėjamojo garsinio signalo perdavimo pradžios per valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų, kitų įstaigų, ūkio subjektų garsines avarinio signalizavimo sistemas, elektronines sirenas, regioninius ir vietinius transliuotojus.

4.1.2. Perspėjimo ir informavimo organizavimas Objekte

Kiekvienas Objekto darbuotojas, nepriklausomai nuo užimamų pareigų, privalo apie įvykį informuoti direktorių, jam nesant sekretorių, kurie atsakingi už informacijos priėmimą ir perdavimą (**priedas Nr. 7** „Ekstremaliųjų situacijos valdymo grupės, atsakingų darbuotojų kontaktiniai duomenys“). Informuoti privaloma visais atvejais iki kol bus įsitikinta, kad atsakingas už informacijos priėmimą ir perdavimą žino apie įvykį bei jo aplinkybes. Svarbu informaciją pateikti maksimaliai operatyviai, kiek įmanoma detalai, naudojant vieną ar kelis informacijos pateikimo būdus (telefonu, žodžiu, el. laišku ir kt.).

Apie ekstremalųjį įvykį Objekto darbuotojai informuojami laidiniais ar mobiliais telefonais, suveikus gaisrinei signalizacijai, žodžiu.

Darbuotojo, atsakingo už informacijos priėmimą ir perdavimą, veiksmai gresiant ar susidarius ekstremaliam įvykiui ar įvykus avarijai:

- telefonu **112** praneša apie įvykį Bendrajam pagalbos centrui (įvertinus situaciją ir įvykio pobūdį);
- organizuoja darbuotojų informavimą apie esamus ar galimus pavojus;
- esant grėsmei šalia esantiems pastatams, praneša jų naudotojams apie susidariusią situaciją ir galimus pavojus.

Neatidėliotiniais atvejais, kai kyla akivaizdus pavojus darbuotojų gyvybei ir sveikatai, Objekto turtui, darbuotojas pastebėjęs įvykį, pats telefonu **112** praneša Bendrajam pagalbos centrui apie susidariusią situaciją, apie tai informuoja atsakingą už informacijos priėmimą ir perdavimą.

Darbuotojas, atsakingas už informacijos priėmimą ir perdavimą, valdo informaciją apie įvykusį ekstremalųjį įvykį (kaupia, registruoja, apibendrina, pateikia į įvykio vietą atvykusiam Gelbėjimo darbų vadovui, kitoms atsakingoms institucijoms) gresiant įvykiui, įvykio metu, reaguojant į įvykį ir šalinant įvykio pasekmes.

Informacija apie ekstremalųjį įvykį Objekto teritorijoje savivaldybės administracijai perduodama kai prognozuojama, kad įvykis gali pasiekti, įvykis pasiekia arba viršija Vyriausybės patvirtintus ekstremalaus įvykio kriterijus ir pateikiami šie duomenys:

- trumpas įvykio, gresiančio ar įvykusio ekstremaliojo įvykio apibūdinimas (laikas, adresas, objektas, informacijos šaltinis, priežastys, prognozė);
- priimti sprendimai, planuojami ar atlikti pirminiai veiksmai;
- esami ir galimi pavojai Objekto darbuotojų, auklėtinių ir lankytojų gyvybei ar sveikatai, esami ir galimi pavojai Objekto turtui ir aplinkai;
- Objekte vykdomos darbuotojų ir auklėtinių apsaugos priemonės, reikalingi materialiniai resursai, iškilusios problemos.

Informaciją apie įvykį, ekstremalųjį įvykį ar ekstremaliąją situaciją savivaldybės administracijoje priima ir perduoda Savivaldybės administracijos parengties pareigūnas arba civilinės saugos specialistai.

4.2. GYVENTOJŲ APSAUGA PRIEDANGOSE IR KOLEKTYVINĖS APSAUGOS STATINIuose

Objektas, Studentų g. 3, Mokyklos g. 5, Akademijos mstl., Kauno raj., yra įtrauktas į savivaldybės mero patvirtintus parinktų kolektyvinės apsaugos statinių ir jų poreikio bei parinktų priedangų ir jų poreikio sąrašus.

Objektui numatyta užduotis – užtikrinti kolektyvinės apsaugos statinio parengtį ir naudojimą ekstremaliųjų situacijų atvejais.

Savivaldybės mero patvirtintuose parinktų kolektyvinės apsaugos statinių ir jų poreikio sąrašuose objekte planuojama laikinai apgyvendinti 1005 gyventojus.

Kolektyviniame apsaugos statinyje numatoma įrengti šias patalpas:

- gyvenamosios patalpos;
- sanitarinės patalpos;

- maitinimo, maisto ruošimo, maisto produktų ir geriamojo vandens saugojimo patalpos;
- medicinos patalpa;
- naminių gyvūnų laikymo patalpa (parenkama esant būtinumui);
- kitų paskirčių patalpos (įrengiamos esant galimybei ir poreikiui: bendrojo naudojimo, motinų su kūdikiais, psichologinės pagalbos, žaidimų patalpos vaikams iki 3 metų ir vyresniems).

Savivaldybės meras, priėmęs sprendimą arba gavęs nurodymą aktyvuoti kolektyvinės apsaugos statinius, organizuoja jų parengimą.

Kolektyvinės apsaugos statinyje materialinių priemonių poreikis, materialines priemones, aptarnaujančio personalo skaičius, darbuotojų funkcijos ir kiti poreikiai, kurie užtikrina būtiniausių gyvenimo sąlygų ir inžinerinių sistemų funkcionavimą, taip pat kolektyvinės apsaugos statinio parengimas gyventojams apgyvendinti nustatytais terminais numatomi savivaldybės ekstremaliųjų situacijų valdymo plane.

Objekto darbuotojai dalyvauja vykdant kolektyvinio apsaugos statinio parengimo bei aptarnavimo darbuose (**priedas Nr. 2** „Žmogiškųjų išteklių sąrašas“).

Savivaldybės mero, Operacijos vadovo sprendimu Objekto veikla stabdoma ir parengiamos numatytos kolektyvinės apsaugos statinio patalpos gyventojams priimti.

Objekte kolektyvinio apsaugos statinio patalpų parengimo darbų koordinavimą yra atsakingas Objekto vadovas.

Aktyvuoto kolektyvinės apsaugos statinio vadovą skiria asmuo, priėmęs sprendimą aktyvuoti įstaigos kolektyvinės apsaugos statinį.

Rengiant kolektyvinės apsaugos statinį gyventojų priėmimui vadovaujamosi Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos vadovo 2015 m. gruodžio 31 d. įsakymu Nr. 1-406 patvirtintomis kolektyvinės apsaugos statinio paruošimo evakuotiems gyventojams apsaugoti rekomendacijomis.

Veiksmai, gavus nurodymą, Objekto patalpas parengti kolektyvinės apsaugos statinio funkcijoms vykdyti:

Veiksmai	Atsakingi vykdytojai	Pastabos
Sprendimo nutraukti ugdymo procesą ir pradėti įstaigos patalpų pertvarkymo į kolektyvinės apsaugos statinį ir (ar) priedangą priėmimas	Savivaldybės meras Direktorius	Nedelsiant gavus savivaldybės mero reikalavimą
Dalyvavimas Objekto patalpų parengime kolektyvinės apsaugos statinio funkcijoms vykdyti	Direktorius Objekto darbuotojai	Materialinį – techninį ir trūkstantį žmogiškųjų resursų aprūpinimą užtikrina savivaldybės Ekstremaliųjų situacijų operacijų centras
Dalyvavimas evakuotų gyventojų priėmimo ir apgyvendinimo KAS patalpose	Objekto darbuotojai	Socialinį, buitinį, medicininį gyventojų aprūpinimą užtikrina savivaldybės civilinės saugos sistemos subjektai ir NVO

4.3. OBJEKTO DARBUOTOJŲ EVAKAVIMAS

4.3.1. Sprendimas dėl evakuacijos

Objekto darbuotojų evakuacija vykdoma įvykus ekstremaliajam įvykiui ar kitais atvejais, kai buvimas pastato viduje ar teritorijoje kelia pavojų žmonių sveikatai ar gyvybei.

Sprendimo priėmimo tvarka:

- pagrindinis atsakingas asmuo: direktoriaus pavaduotojas ūkio reikalams;
- jam nesant: direktoriaus pavaduotoja ugdymui;
- skubiais atvejais, kai delsti negalima: sprendimą gali priimti darbuotojai;
- neatidėliotinais atvejais, kai kyla didelis pavojus gyvybei ar sveikatai: sprendimą dėl evakuacijos gali priimti civilinės saugos pajėgų atstovai.

Pranešimo paskelbimas:

- esant tinkamai veikiančiai signalizacijai, evakuacija paskelbiama šiuo būdu.
- jei signalizacija neveikia, atsakingas asmuo, įvertinęs situaciją, nurodo darbuotojus pradėti evakuaciją ir informuoti darbuotojus, auklėtinius ir lankytojus apie grėsmę.

Evakuacijos atšaukimas:

Jeigu pavojus nepasitvirtina arba situacija suvaldoma ir yra saugi, evakuacija atšaukiama, o darbuotojai, auklėtiniai ir lankytojai apie tai informuojami.

4.3.2. Evakuacijos vykdymas

Vienas pagrindinių tikslų – užtikrinti sklandų žmonių srautų valdymą ir išvengti panikos.

Darbuotojų veiksmai evakuacijos metu:

- greitai ir organizuotai palikti patalpas artimiausiu evakuacijos keliu palydint auklėtinius ir lankytojus, vadovaujantis ženklais ir nuorodomis;
- vykdyti atsakingų darbuotojų nurodymus.

Jei evakuacijos kelias užblokuotas ar nesaugus:

- likti patalpoje, uždaryti (bet neužrakinti) duris.
- jei įmanoma, duoti ženklą pro langą (mojuoti, šaukti, naudoti signalus).
- laukti gelbėtojų pagalbos.

4.3.3. Evakuacijos rūšys

- **Pilna evakuacija:** kai pastatą ar teritoriją palieka visi darbuotojai, auklėtiniai ir lankytojai.
- **Daline evakuacija:** kai evakuojami tik atskiri pastatai ar patalpos.

4.3.4. Evakuacijos techninis užtikrinimas

Evakuacija vykdoma vadovaujantis:

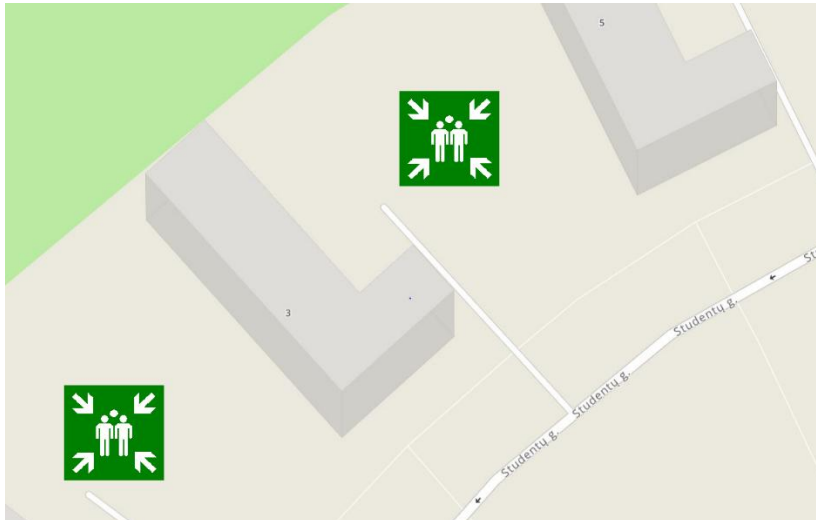
- objekte esančiais evakuacijos planais;
- patalpose įrengtais evakuaciniais ženklais ir nuorodomis;
- už evakuaciją atsakingų darbuotojų nurodymais;
- evakuaciniai išėjimai yra:
  - išdėstyti tolygiai;

- prieinami visiems darbuotojams;
- užtikrina saugų pasišalinimą iki grėsmės poveikio pradžios.

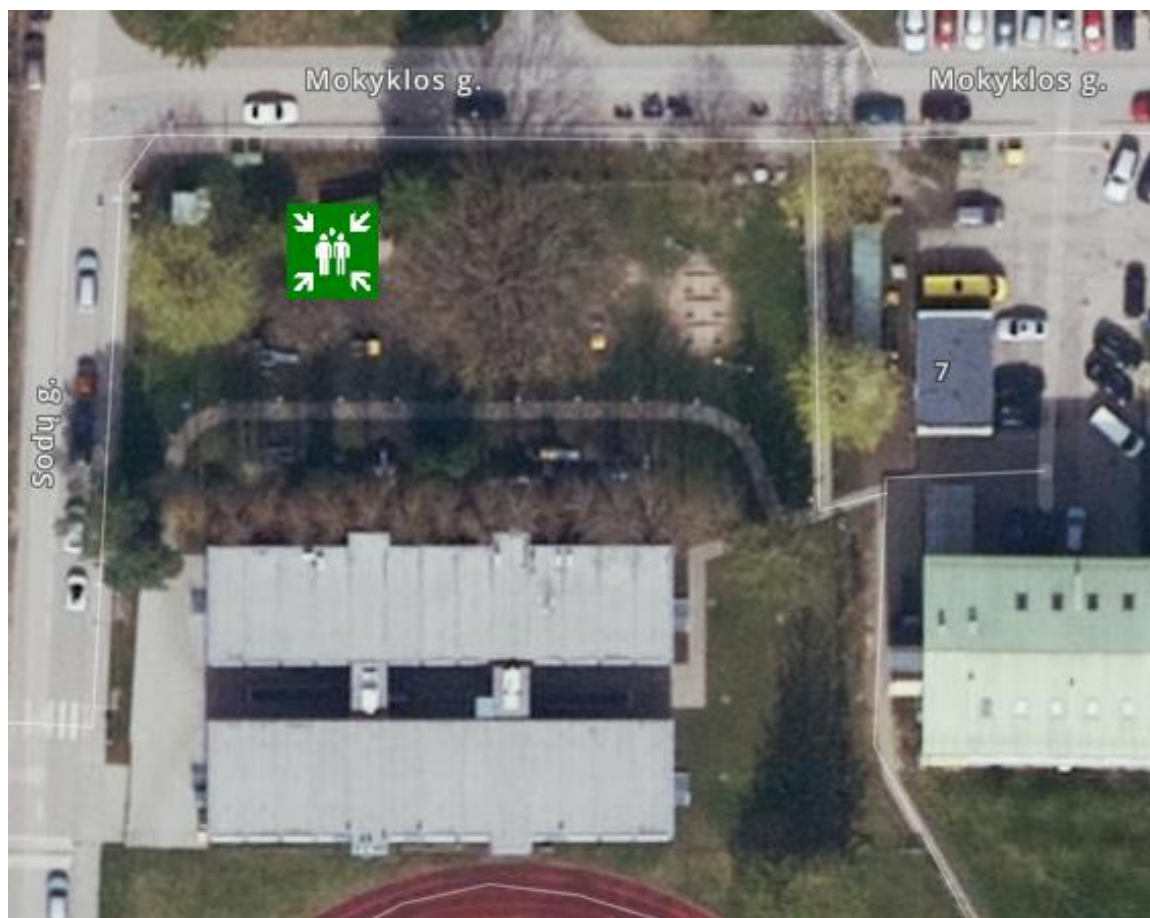
4.3.5. Specialios sąlygos evakuacijos metu

Šaltuoju metų laiku ar esant blogoms oro sąlygoms: darbuotojai nukreipiami į artimiausias saugias patalpas.

4.3.6. Evakuacija teritorijoje, susirinkimo vietos

1 pav. Susirinkimo vietos, Studentų g. 3, Akademijos mstl., Kauno raj.

2 pav. Susirinkimo vieta, Mokyklos g. 5, Akademijos mstl., Kauno raj.

Evakavimo surinkimo punkte organizuojama evakuotų darbuotojų ir evakuotų auklėtinių registracija, apie įvykį informuojami auklėtinių tėveliai ir globėjai.

Darbuotojų ir vaikų registracijos sąrašai apibendrinami ir pateikiami atvykusiam Gelbėjimo darbų vadovui.

4.3.7. Savivaldybės lygio evakuacija

Jei paskelbiama savivaldybės lygio evakuacija, ji vykdoma vadovaujantis Kauno rajono savivaldybės ekstremaliųjų situacijų valdymo plano nuostatomis.

Priklausomai nuo ekstremaliosios situacijos pobūdžio, Objekto evakavimas Gelbėjimo darbų vadovo ar Ekstremaliosios situacijos Operacijų vadovo sprendimu būtų vykdomas pėsčiomis arba savivaldybės ESOC pateiktu transportu

Evakavimas būtų vykdomas į Gelbėjimo darbų vadovo ar Ekstremaliosios situacijos Operacijų vadovo nurodytą kolektyvinės apsaugos statinį ar į kitą nurodytą vietą.

Laikinoje apgyvendinimo vietoje būtų vykdoma evakuotų darbuotojų ir evakuotų auklėtinių registracija, apie įvykį įspėjami auklėtinių tėveliai ir globėjai (atsakingas direktorius ar sekretorius).

Darbuotojų ir auklėtinių registracijos sąrašus parengia ir pristato į laikiną apgyvendinimo vietą direktorius ar sekretorius

4.4. PAGALBA ASMENIMS SU NEGALIA

Jeigu įvykio metu objekte yra auklėtinis ar lankytojas su negalia ir kyla pavojus jo gyvybei ar sveikatai, Objekto **darbuotojai** privalo:

- nedelsiant kreiptis į auklėtinį ar lankytoją, padėti jam pasiruošti evakuacijai;
- pasirinkti trumpiausią ir saugiausią evakuacijos kelią, padėti auklėtiniui ar lankytojui su negalia judėti evakuacijos kryptimi;
- naudoti reikalingas pagalbos priemones;
- imtis papildomų priemonių, kurios pagreitintų ir palengvintų evakuaciją, atsižvelgiant į lankytojo būklę ir objekto ypatybes;
- užtikrinti, kad lankytojas būtų palydėtas iki saugios vietos, kartu su juo palaikant aiškų verbalinį arba neverbalinį ryšį;
- jeigu auklėtinio ar lankytojo evakuacija iš karto neįmanoma, jis turi būti nedelsiant perkeltas į saugią laukimo vietą, apie tai informuojant darbuotoją, atsakingą už sprendimo priėmimą dėl evakuacijos arba civilinės saugos pajėgas;
- pranešti darbuotojui, atsakingam už sprendimo priėmimą dėl evakuacijos, kad asmuo su negalia buvo evakuotas arba paliktas saugioje vietoje su palyda.

4.5. PIRMOSIOS PAGALBOS TEIKIMO DARBUOTOJAMS NUKENTĖJUSIEMS ĮVYKIŲ METU, ORGANIZAVIMAS

Darbuotojai, esant reikalui, privalo suteikti pirmąją pagalbą asmenims, kuriems jos reikia (tuo atveju, jei nekyla pavojus pačiam padedančiajam ir nėra atvykusių greitosios medicinos pagalbos kvalifikuotų specialistų).

Esant reikalui, neatidėliotinai kreipiamasi pagalbos į Bendrąjį pagalbos centrą telefonu **112**.

Pradinis gaivinimas – tai veiksmai, kurie palaiko organizmo kraujotaką. Reikia tik šalia esančiojo rankų, plaučių ir žinių.

Šiuolaikinis pradinis gaivinimas remiasi “ABC” principu (“A” – atviro kvėpavimo tako užtikrinimas, “B” – kvėpavimo vertinimas ir užtikrinimas, atliekant dirbtinius įpūtimus, “C” – kraujotakos (širdies veiklos) vertinimas ir užtikrinimas, atliekant krūtinės ląstos paspaudimus.

Pagrindiniai gyvybės požymiai yra: sąmonė (nustatoma nukentėjusįjį kalbinant), kvėpavimas (pagal kvėpavimo garsą arba krūtinės ląstos judesius) ir kraujotaka (nustatoma tikrinant širdies veiklą, čiuopiant miego arteriją), todėl jie turi būti vertinami pirmiausiai nustatant nukentėjusiojo būklę.

Atviro kvėpavimo tako užtikrinimas („A“) (1 pav.):

- paguldykite nukentėjusįjį ant nugaros ant kieto ir lygaus pagrindo;
- kvėpavimo takus atverkite pakeldami apatinį žandikaulį ir atlošdami galvą (pirštais pakelkite smakrą, kitos rankos delnu uždėtu ant kaktos, atloškite galvą, atlošę galvą ir pakėlę apatinį žandikaulį atkelsite liežuvio šaknį bei antgerklį nuo užpakalinės ryklės sienelės;
- galvos atlošimas netaikomas, įtariant kaklinės stuburo dalies traumą, šiuo atveju patraukite apatinį žandikaulį.

1 pav.

Kvėpavimo užtikrinimas („B“) atliekamas darant įpūtimus („burna į burną“) (2 pav.):

- užspauskite nosies šnerves;
- glaudžiai apžiokite nukentėjusiojo burną, įpūskite 2 kartus;
- įpūtimai turi trukti po 1 sekundę, tūris – pakankamas, kad pakiltų krūtinės ląsta;
- kiekvieno įpūtimo metu stebėkite, ar kilnojasi krūtinės ląsta;
- jei įpūtimo metu ji nesikelia, bandykite iš naujo atverti kvėpavimo takus ir atlikite antrą įpūtimą;
- tarp įpūtimų leiskite orui išeiti iš plaučių.

2 pav.

Kraujotakos užtikrinimas („C“) atliekamas darant krūtinės ląstos paspaudimus (3 pav.):

- spauskite krūtinkaulį delno pagrindu (uždėję ranką ant rankos) taip, kad jis pasispaustų 4-5 cm stuburo link;
- po kiekvieno paspaudimo leiskite krūtinkauliui grįžti į pradinę padėtį;
- rankų neatitraukite nuo krūtinės ląstos;
- krūtinės ląstos paspaudimai atliekant įpūtimus neturi būti nutraukti ilgiau kaip 10 sekundžių.
- stebėkite, kad rankos būtų statmenai nukentėjusiojo krūtinės ląstai;
- rankų nelenkite per alkūnės sąnarius;
- krūtinės ląstą spauskite 100 paspaudimų per minutę dažniu;
- įpūtimų ir paspaudimų santykis.

3 pav.

Pirmosios pagalbos priemonės apsinuodijus kenksmingomis medžiagomis:

Anglies monoksidas (smalkės) – nukentėjusysis horizontalia padėtimi (net jeigu jis pats gali eiti) išnešamas iš užterštos zonos, paguldomas, atsegami kvėpavimą varžantys drabužiai, šiltai užklojamas, duodama gerti karštos arbatos arba kavos. Netekus sąmonės veidas bei krūtinė apšlakstomi šaltu vandeniu. Jeigu kvėpavimas nesutrikęs, duodama kvėpuoti deguonimi. Nutrūkus kvėpavimui, daromas dirbtinis kvėpavimas, o sustojus širdžiai bei nesant pulso – netiesioginis širdies masažas.

Pirmoji pagalba nudegus:

Nudegimai būna terminiai – dėl ugnies, garų, karštų daiktų ir medžiagų poveikio.

Nudegimai būna keturių laipsnių:

- pirmasis – odos paraudimas ir patinimas;
- antrasis – pūslių susidarymas;
- trečiasis – paviršinių ir gilesnių odos sluoksnių apmirimas;
- ketvirtasis – odos suanglėjimas, raumenų sausgyslių ir kaulų pakenkimai.

Tais atvejais, kai užsidega nukentėjusiojo rūbai, reikia greitai ant jo užmesti paltą ar kokį standų audinį arba užgesinti liepsną vandeniu. Negalima bėgti degant rūbams, nes vėjas pūsdamas liepsną dar labiau padidins nudegimo laipsnį.

Teikiant pagalbą nukentėjusiajam, negalima jo odos liesti rankomis arba tepti kokiais nors tepalais, alyvomis, vazelinu, barstyti geriamąja soda, krakmolu ir pan., kad nebūtų užkrėstas nukentėjusysis. Niekada nereikia prapjauti pūslės, šalinti prilipusios prie nudegimo vietos mastikos, kanifolijos ar kitokių smalingų medžiagų, nes, jas šalinant, lengvai nuplėšiama oda ir tuo pačiu sudaromos palankios sąlygos žaizdai užsikrėsti.

Kai nudegimas yra pirmojo ar antrojo laipsnio ir apima nedidelį plotą, pakenktą vietą reikia perrišti sterilia medžiaga. Nuo apdegusios odos paviršiaus negalima plėsti drabužių ar avalynės; reikia bandyti juos atskirai perkirpti ir nuimti. Jei apdegusių drabužių gabalai yra prilipę prie apdegusios odos paviršiaus, uždėjus virš jos sterilų tvarstį, nukentėjusįjį reikia gabenti į gydymo įstaigą.

Esant gausiems ir sunkiems nudegimams, nukentėjusįjį, neišrengiant jo, reikia suvynioti į švarią paklodę ar kitą audinį, šiltai apkloti, pagirdyti šilta arbata ir suteikti visišką ramybę kol atvyks gydytojas. Apdegusį veidą reikia uždengti sterilios marlės skarele.

Pirmoji pagalba kraujuojant:

Bet kokį kraujavimą reikia kuo skubiau stabdyti. Kraujavimo stabdymo būdai:

- užspaudimas pirštais, ranka - taikomas kraujavimo stabdymo pradžioje. Tai laikinas būdas. (Pastaba: stabdyti kraujavimą plika ranka netinka, nes žaizdą galima užkrėsti, tačiau jeigu kraujavimas labai stiprus ir gyvybei gresia pavojus, šis būdas galimas.) Jei žaizda plati ar kraujuojantis plotas didelis, spaudžiama ta vieta (kraujagyslė), iš kurios kraujuoja stipriausiai.
- galūnės pakėlimas. Šis būdas tinka, jei kraujavimas yra nestiprus ir taikomas su kitais būdais. Ranka (stovint, sėdint, gulint) arba koja (gulint) pakeliama aukščiau širdies lygio. Dėl sumažėjusio slėgio pažeidimo vietoje kraujavimas mažėja ar visiškai sustoja. Jei kraujuoja iš stambiųjų galūnių venų, kad į kraujotaką nepatektų oro ir jis neužkimštų gyvybiškai svarbių kraujagyslių, pakelti galūnę galima tik užspaudus žaizdą.
- maksimalus galūnės sulenkimas (rankos sulenkimas per alkūnės sąnarį ir kojos sulenkimas per kelio sąnarį). Šis būdas taikomas kraujavimo stabdymo pradžioje. Visiškai sulenkus ranką per alkūnės sąnarį, kraujavimas sustoja arba sumažėja, jeigu sužeistas dilbis arba plaštaka, visiškai sulenkus koją per kelio sąnarį - pėdą per blauzdą.
- tvarstis arba spaudžiamasis tvarstis (kai ant sutvarstytos žaizdos dedamas kietas žaizdos dydžio daiktas (pvz, standžiai susuktas audinio ritinėlis) ir stipriai aprišamas). Ant žaizdos dedamas sterilus tvarstis ir aprišamas marle, skarele, audinio atraiša.
- timpa (naudojama kraštutiniais atvejais).
- turint įgūdžių galima stabdyti kraujavimą prispaudžiant stambiąsias kraujagysles tipiniuose taškuose.

Pirmoji pagalba lūžus kaului, išnirus

Lūžus kaului ar išnirus galūnei pagrindinis pirmosios pagalbos uždavinys yra skaudamai galūnei užtikrinti ramią ir patogią padėtį. Tai pasiekama, kai galūnė visai nejuda. Šito reikia laikytis ne tik skausmui pašalinti, bet ir apsaugoti gretimus audinius nuo kitų papildomų sužalojimų, kurių gali atsirasti, kaului iš vidaus pažeidus audinius. Lūžimo ar išnirimo atveju galūnę sutvirtinti įtvaru, faneros plokšte, lazda, kartonu.